

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 października 2015 roku (...) spółka z o.o. z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. kwoty 179.580 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż ma prawo do dysponowania nieruchomościami w postaci działek gruntu 122/3 i 123 położonymi w miejscowości D. W., gmina D.. (...) te wykorzystywane są przez powoda do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wydobycia kruszywa naturalnego.

Pozwana w związku z realizacją inwestycji polegającej na prowadzeniu robót drogowych tj. przebudowy drogi powiatowej nr (...) na odcinku D. – B. wywoziła i wyrzucała na w/w nieruchomości odpady, hałdy ziemi, odpady budowlane, elementy starej nawierzchni, przepustów itp.

Wobec powyższego powód wystąpił do pozwanej z żądaniem zapłaty kwoty 148 996 złotych odpowiadającej kosztom usunięcia i utylizacji odpadów na podstawie wyceny sporządzonej przez podmiot profesjonalnie zajmujący się usuwaniem odpadów. Pozostała dochodzona kwota stanowi wynagrodzenie za korzystanie i składowanie na w/w nieruchomości odpadów przez pozwaną.

(pozew k. 4 - 5)

W złożonej w dniu 15 lutego 2016 roku odpowiedzi na pozew pozwana spółka nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.

Pozwany zaprzeczył podanym przez powoda okolicznościom składowania na nieruchomościach powoda odpadów.

Pozwany wskazał, że z treści dokumentacji przetargowej na podstawie której realizował wskazaną przebudowę drogi wynika, iż wszelkie odpady w postaci zdemontowanych elementów nawierzchni drogi, czy też ziemi winien był składować za zgodą Inżyniera Kontraktu w miejscu przez niego wskazanym, co czynił.

Nadto pozwany zarzucił, iż z treści samego pozwu jak i dokumentów przedłożonych przez powoda, nie wynika termin i dokładne miejsce wywiezienia odpadów, nie wynika również ilość owych odpadów a przede wszystkim dane podmiotu, który je wywiózł. Nadto pozwany poniósł, iż zarówno w zakresie żądania kosztów utylizacji odpadów jak i w zakresie dochodzonego przez powoda odszkodowania za bezumowne korzystanie z tej nieruchomości powód nie wykazał również wysokości szkody i dochodzonego roszczenia.

(odpowiedź na pozew k. 92 – 100)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zarówno powód jak i pozwany prowadzą działalność gospodarczą w zakresie m. in. robót drogowych i budowlanych. (okoliczności niesporne, wydruki KRS k. 9 – 27 i 28 – 31)

Właścicielem nieruchomości wskazanej w pozwie, położonej w miejscowości D. w gminie D. W. są na prawach ustawowej wspólności majątkowej M. S. (1) i M. S. (2). (okoliczności niesporne, wypisy z księgi wieczystej k. 32 – 44)

Osoby te są również wspólnikami w spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. (okoliczność niesporna, odpis KRS spółki k. 19 -21)

Pomiędzy M. S. (2) i M. S. (1) a (...) spółką z o.o. jako biorącym do używania zawarta została na piśmie nieodpłatna umowa użyczenia działki gruntu numer (...) położonej w miejscowości D. W. na czas nieokreślony.(okoliczność niesporna, umowa k. 45 – 47)

Na podstawie decyzji z dnia 3 lipca 2006 roku wydanej przez Starostę (...) spółka (...) otrzymała koncesję początkowo na wykonywanie na przedmiotowej nieruchomości prac geologicznych i innych prac badawczych w celu określenie zasobów złoża kopaliny możliwych do wydobywania i stopnia ich wykorzystania. (decyzja k. 48 49)

Następnie decyzją Starosty (...) z dnia 27 listopada 2006 roku udzielono powodowi koncesji na wydobywanie kopaliny (kruszywa) na tej działce na okres 7 lat tj. do dnia 27 listopada 2013 roku. (decyzja k. 50 – 51)

W dniu 21 października 2010 roku analogiczna decyzja o udzieleniu koncesji na wydobywanie kopaliny wydana została dla powodowej spółki przez Starostę (...) w odniesieniu do działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) na okres od dnia uprawomocnienia się decyzji koncesyjnej do dnia 31 grudnia 2020 roku. (decyzje k. 52 – 53, 54 – 55)

Na podstawie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na Przebudowę drogi powiatowej nr (...) na odcinku D. – B. realizacja tego zadania powierzona została spółce (...) z siedzibą w D.. (ogłoszenie o wyniku postępowania k. 56, umowa k. 107- 113)

Zgodnie ze specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych będących przedmiotem zamówienia grunty uzyskane przy wykonywaniu wykopów powinny być przez Wykonawcę wykorzystane w maksymalnym stopniu do budowy nasypów. Grunty przydatne do budowy nasypów mogą być wywiezione poza teren budowy tylko wówczas, gdy stanowią nadmiar objętości robót ziemnych i za zezwoleniem Inżyniera. Grunty i materiały nieprzydatne do budowy nasypów powinny być wywiezione przez Wykonawcę na odkład. Zapewnienie terenów na odkład należy do obowiązków Zamawiającego o ile nie określono tego inaczej w kontrakcie. Inżynier może nakazać pozostawienie na terenie budowy gruntów, których czasowa nieprzydatność wynika jedynie z powodu zamarznięcia lub nadmiernej wilgotności. (specyfikacja techniczna k. 49)

Z dokumentacji fotograficznej na k. 201 – 204 wynika, iż w sierpniu 2013 roku na działkach znajdujących się w użytkowaniu powoda składowane były hałdy ziemi oraz gruz. (fotografie k. 201 – 204)

Zgodnie z ustaleniami czynionymi z przedstawicielami inwestora materiały z przebudowywanego przez pozwaną spółkę odcinka drogi w postaci destruktu, ziemi piasku wywożone były na drogi gminne lub powiatowe w tym m. in. na drogę w Hucie (...) w celu utwardzenia dróg gruntowych. Część materiału usuniętego z terenu przebudowy drogi została złożona na placu przy budynku Urzędu Gminy w D.. Miejsca wywozu i składowania odpadów pozyskanych przy przebudowie drogi wskazywane były przez L. C. pracownika Urzędu Gminy w D.. (...) nienadające się do utwardzenia dróg (ziemia z rowów) były wywożone do zwirowni na warunkach uzgodnionych z jej właścicielem.

(zeznania świadków L. C. k. 207 – 208, nagranie rozprawy z dnia 27 września 2016 roku, D. G. k. 208 - 209 nagranie rozprawy z dnia 27 września 2016 roku, świadka M. K. k. 209 – 210, zeznania świadka P. J. k. 256 nagranie rozprawy z dnia 31 stycznia 2017 roku)

W marcu 2016 roku podczas remontu drogi D. - B. pracownik powodowej spółki widział na terenie zwirowni położonej w D. W. samochody ciężarowe z oznakowaniem (...). Widział też, że na terenach tych powiększa się ilość odpadów budowlanych. Nie widział samochodów wysypujących odpady budowlane, czy ziemię.

(zeznania świadka J. A. k. 211 nagranie rozprawy z dnia 27 września 2016)

Samochody wywożące odpady budowlane na terenie dawnej zwirowni powoda widział natomiast inny pracownik powodowej spółki (...). Rozmawiał również z kierowcą jednego z samochodów wysypujących odpady i zapytał go, czy mają na to zgodę. Przypuszczał, iż robią to za zgodą właścicieli działek oraz podał numer telefonu do M. S. (2).

(zeznania świadka J. S. k. 211 - 212, nagranie rozprawy z dnia 27 września 2016 roku, zeznania świadka M. P. k. 257 nagranie rozprawy z dnia 31 stycznia 2017 roku)

Do M. S. (2) zadzwonił kierowca z pozwanej spółki i zapytał, czy może wysypywać tam gruz. M. S. (2) udzielił odpowiedzi negatywnej. Do M. S. (2) docierały od osób zamieszkujących w sąsiedztwie żwirowni informacje, iż są tam wywożone odpady przez firmę wykonującą przebudowę drogi. Po tych sygnałach pojechał on na teren żwirowni z synami i zobaczył tam samochód pozwanej spółki (oznakowany) zasypany odpadami budowlanymi. Syn świadka wykonał zdjęcia obrazujące tą sytuację. Po tym zdarzeniu M. S. (2) będący prokurentem powodowej spółki powiadomił Policję i Prokuraturę. Skierował również wezwanie do zapłaty do pozwanego i fakturę opiewającą na należność z tytułu uporządkowania terenu. Policja ustaliła, iż wskazane samochody stanowią przedmiot leasingu u pozwanego. (zeznania świadka M. S. (2) k. 257 – 258, zeznania M. S. (3) k. 258 – 259, zdjęcia k. 57 – 67)

W dniu 29 maja 2015 roku pełnomocnik powoda złożył w Prokuraturze Rejonowej w Poddębicach zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 183 k.k. polegającego na składowaniu odpadów w taki sposób, że może to zagrozić życiu i zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości powierzchni ziemi w znacznych rozmiarach.

(pismo k. 68- 69)

W dniu 11 maja tego samego roku (...) spółka z o.o. wystawiła pozwanemu fakturę VAT na kwotę 179 580 złotych brutto z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z działek numer (...) w D. W. oraz z tytułu odszkodowania za degradację środowiska w/w działek. Wystosowała również do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty wskazanej w wystawionej fakturze VAT (faktura k. 70, pismo k. 71 – 72)

Pozwany odmówił zapłaty żądanej kwoty. (pismo k. 76)

W odpowiedzi na powyższe powód wystosował wezwanie przedsądowe i przesłał pozwanej spółce kalkulację kosztów utylizacji odpadów znajdujących się na przedmiotowych nieruchomościach. (kalkulacja k. 75, pismo k. 77)

Powołany w sprawie biegły z zakresu ochrony środowiska stwierdził, iż w chwili obecnej na podstawie zgromadzonego w aktach materiału dowodowego trudno jednoznacznie stwierdzić, jaka ilość ziemi oraz odpadów została zdeponowana na terenie działek o numerach ewidencyjnych (...). Nie jest znany stan początkowy (sprzed pojawienia się ziemi i odpadów) tak więc trudno jednoznacznie to określić. Nie wiadomo, od jakiego poziomu działki uprawniony geodeta powinien obliczyć ilość dowiezionych odpadów.

Ze znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji fotograficznej wynika, iż znajdują się tam ziemia, piasek oraz elementy betonowe i asfaltowe. Nie są to odpady niebezpieczne. Nie zachodzi, zatem zagrożenie dla środowiska, ani dla ludności w znacznych rozmiarach.

Znajdująca się w aktach sprawy kalkulacja kosztów rekultywacji terenu nie jest poparta obmiarami geodezyjnymi ani żadną ekspertyzą. Trudno więc ustalić, na jakiej podstawie została ona dokonana. Jediną potwierdzoną m. in. poprzez dokumentację fotograficzną jest okoliczność przywiezienia na przedmiotową nieruchomość mas ziemnych, piasku, odpadów betonowych i asfaltowych przez samochody firmy (...).

(opinia biegłego dr hab. inż. G. W. k. 295 – 296)

Powołany przez sąd biegły z zakresu budownictwa drogowego stwierdził, iż dla wydania opinii na okoliczność ustalenia wysokości kosztów niezbędnych dla utylizacji odpadów budowlanych znajdujących się na wskazanych przez powoda nieruchomościach zgodnie z postanowieniem sądu niezbędne jest ustalenie ilości wywożonych przez pozwanego odpadów z drogi D. – B. na działki numer (...). Sporządzenie opinii jest teoretycznie możliwe poprzez porównanie przewidywanej ilości odpadów wynikającej z dokumentacji budowy drogi z tymi odpadami, które pozwany wywoził w inne miejsca np. na drogi. a następnie dokonanie odkrywek i ograniczeń przy udziale geodety, co do tego, co znajduje się na spornej działce. Nie zostanie w ten sposób wykluczona ewentualność, że na spornej działce znajdują się również

odpady pochodzące z innych źródeł, nie od pozwanego. (opinia ustna uzupełniająca na rozprawie w dniu 6 września 2018 roku protokół k. 376 i nagranie rozprawy, opinia pisemna biegłego, opinia pisemna biegłego E. F. k. 322)

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez sąd na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów, których treść, wiarygodność, i moc dowodowa nie była przez strony kwestionowana, zeznań przesłuchanych świadków oraz opinii powołanych biegłych sądowych, co do możliwości ustalenia w toku postępowania sądowego przewidywanych kosztów rekultywacji wskazanych przez powoda działek.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Powód nie wykazał zasadności dochodzonego trośczenia tak, co do zasady jak i co do wysokości. W zakresie zawartego w pozwie żądania zapłacenia odszkodowania za bezumowne korzystanie z rzeczy przez pozwanego poprzez składowanie na wskazanych przez powoda działkach odpadów budowlanych zważyć należy, iż z okoliczności faktycznych ustalonych w sposób bezsporny w sprawie wynika, iż powód jest jedynie podmiotem biorącym przedmiotowe działki w użyczenie a zatem służy mu względem przedmiotowych nieruchomości jedynie prawo o charakterze obligacyjnym wynikające z zawarcia pomiędzy nim o właścicielami nieruchomości umowy użyczenia. Tym samym spółka (...) nie jest podmiotem legitymowanym do występowania z żądaniem zapłaty odszkodowania za tzw. bezumowne korzystanie z nieruchomości przez spółkę pozwaną. Stosownie do treści przepisu art. 224 kc.

Przepisy art. 224–231 kc. dotyczą tzw. roszczeń uzupełniających, które mogą przysługiwać właścicielowi rzeczy wobec jej posiadacza samoistnego (dotyczących wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy, odszkodowania za jej zużycie, pogorszenie lub utratę oraz zwrotu pożytków rzeczy lub ich wartości), właścicielowi wobec posiadacza zależnego (art. 230 kc), a także posiadaczowi samoistnemu lub zależnemu rzeczy wobec jej właściciela (zwrotu nakładów poczynionych na rzecz oraz przedmiotów połączonych przez niego z rzeczą).

Przepisy dotyczące roszczeń uzupełniających określają zasady rozliczeń między właścicielem a posiadaczem rzeczy, które znajdują zastosowanie wówczas, gdy podmioty te nie przyjmą reguł odmiennych. Mają one charakter względnie obowiązujący (tak m.in. w wyr. SN z 30.6.1972 r., III CRN 91/72, OSNCP 1972, Nr 12, poz. 229).

Jak z powyższego wynika podmiotem uprawnionym do dochodzenia tego rodzaju roszczeń jest właściciel rzeczy względem jej bezumownego posiadacza.

Legitymacja procesowa nie przysługuje zatem, co do tego rodzaju roszczeń posiadaczowi zależnemu, jakim jest z racji umowy użyczenia spółka (...).

Właścicielem nieruchomości wskazanej w pozwie położonej w miejscowości D. w gminie D. W. są na prawach ustawowej wspólności majątkowej M. S. (1) i M. S. (2). (okoliczność niesporna, wypisy z księgi wieczystej k. 32 – 44)

Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z rzeczy służyłyby zatem jej właścicielom, nie zaś powodowej spółce jako posiadaczowi zależnemu. W tym zakresie powództwo podlega zatem oddaleniu z powodu braku po stronie (...) spółki z o.o. legitymacji procesowej czynnej.

Niezależnie od powyższego przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie doprowadziło, ani do jednoznacznego ustalenia samego faktu bezumownego korzystania przez pozwanego z przedmiotowych nieruchomości, ani też przede wszystkim rzeczywistego zakresu korzystania przez pozwanego z przedmiotowych nieruchomości.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe doprowadziło jedynie do ustalenia, iż doszło do zdarzenia polegającego na wywiezieniu i wysypaniu przez pracowników pozwanej spółki bliżej nieustalonego ładunku (ziemi, odpadów budowlanych) na przedmiotowych nieruchomościach. Okoliczność tę potwierdzają zeznania M. S. (2)

świadka J. S., świadka M. P. i M. S. (3) oraz przedłożona do akt sprawy sporządzona przez M. S. (3) dokumentacja fotograficzna.

Zeznania świadków są w tym zakresie spójne, uzupełniają i potwierdzają się wzajemnie i zasługują w ocenie sądu na danie im wiary.

Na podstawie ustalenia jedynie tego faktu nie można jednak przyjąć podstaw odpowiedzialności pozwanej spółki za szkodę po stronie powoda i to w wysokości dochodzonej pozwem.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala bowiem na ustalenie ani ilości, ani też rodzaju wywiezionych przez pozwanego na nieruchomości powoda odpadów.

Jak wynika z opinii obydwu biegłych powołanych przez sąd na wniosek powoda nie jest możliwe ustalenie tych okoliczności. Nie jest też możliwe wiarygodne oszacowanie kosztów ewentualnego uporządkowania nieruchomości obejmującego usunięcie odpadów nawiezionych tam przez pozwanego. Nie jest bowiem znany tzw. stan początkowy nieruchomości. Brak wiarygodnych dowodów na okoliczność jak wyglądały sporne nieruchomości przed zdarzeniem polegającym na wywiezieniu tam bliżej nieokreślonej ilości odpadów przez pracowników (czy też pracownika) pozwanej spółki. Nie jest zatem możliwe ustalenie, ile faktycznie ziemi, czy też innych odpadów budowlanych wywiezionych zostało tam przez pozwanego a ile znajdowało się tam już wcześniej bądź zostało tam przywiezione przez inne podmioty.

Ustalenie tych okoliczności jest tym bardziej niemożliwe, iż powód przyznał, iż na przedmiotowych działkach prowadził wydobywanie kopalin (piasku) a następnie rekultywował je poprzez wywożenie tam ziemi i innych kopalin.

Okoliczność, iż hałdy ziemi jak również innych odpadów budowlanych znajdowały się na przedmiotowych nieruchomościach już przed zdarzeniem polegającym na wywiezieniu odpadów przez pozwanego wynika również z dokumentacji zdjęciowej przedłożonej do akt sprawy przez pełnomocnika strony pozwanej i obrazującej stan przedmiotowych nieruchomości z roku 2013. Z dokumentacji fotograficznej na k. 201 – 204 wynika, iż w sierpniu 2013 roku na działkach znajdujących się w użytkowaniu powoda składowane były hałdy ziemi oraz gruz. (fotografie k. 201 – 204)

Powód zaś nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż działki zostały po tym czasie zrehabilitowane i że nie było tam innych odpadów, poza tymi, jakie miał wywieźć pozwany.

W tych okolicznościach nie jest możliwe ani jednoznaczne ustalenie ilości i rodzaju wywiezionych tam odpadów, ani też powierzchni przedmiotowych nieruchomości zajętych w ten sposób przez pozwanego. Nie jest również możliwe ustalenie szacunkowych nawet kosztów utylizacji przedmiotowych odpadów. Przedstawiona przez powoda kalkulacja tych kosztów, jak zasadnie zauważył biegły G. W., nie jest poparta żadnymi wyliczeniami, nie wskazuje sposobu wyliczenia wskazanych kosztów i z tego powodu jest całkowicie niewiarygodna i nie może tym samym stanowić podstawy do ustalenia zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Zaproponowany przez biegłego E. F. sposób obliczenia ilości wywiezionych przez pozwanego odpadów poprzez porównanie ilości odpadów przewidzianych do wywieżenia w dokumentacji przetargowej robót drogowych wykonywanych przez pozwanego jest tak niemożliwy do realizacji jak i nieracjonalny. Nie może on doprowadzić, co przyznał sam biegły w opinii ustnej uzupełniającej, do jakichkolwiek wiążących i wiarygodnych ustaleń w tym zakresie. Po pierwsze w przypadku przyjęcia, jako ilości wyjściowej ilości odpadów przewidzianych w dokumentacji wykonawczej do robót drogowych, mamy do czynienia jedynie z szacunkową ilością tychże odpadów, nie zaś z ilością odpadów, jakie faktycznie powstały w trakcie wykonywania przez pozwanego remontu drogi D. – B.. Przyjęcie tej wielkości za wyjściową obarczone zatem będzie ryzykiem błędu już na samym początku analiz. Nadto z dokonanych w sprawie i niekwestionowanych przez strony ustaleń faktycznych wynika, iż pozwany wywoził ziemię, odpady betonowe, destrukcję z frezowania asfaltu w różne miejsca: na drogi powiatowe i gminne w celu utwardzenia dróg

gruntowych, jak również do zwirowni na warunkach ustalonych z jej właścicielem. Ustalenie faktycznych kosztów usunięcia odpadów z nieruchomości powoda jest zatem w toku postępowania sądowego niemożliwe.

W tej sytuacji powództwo, jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc zgodnie z wynikającą z tego przepisu zasadą odpowiedzialności strony przegrywającej proces za obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez przeciwnika procesowego. Wobec powyższego sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 14.400 tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w sprawie na podstawie przepisu par 2 pkt 6 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wersji obowiązującej w dacie wniesienia pozwu. (DZ. U. z 2015 poz.1804)

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron